

Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo

Opština e Mitrovicës së Jugut
Opština Južna Mitrovica – Municipality of Mitrovica South

SKUPŠTINA OPŠTINE JUŽNA MITROVICA
Br. 02-060/01-0049042-3/24 od 31.07.2024
Mitrovica

LOKALNI AKCIONI PLAN
ZA RODNU RAVNOPRAVNOST
2024 - 2026

Juni, 2024

Pozdravna reč Predsednika Opštine g.Bedri Hamza,

Poštovani građani Južne Mitrovice,

Imam čast i zadovoljstvo da vas upoznam sa Lokalnim Akcionim Planom za Rodnu Ravnopravnost, dokument koji je od posebnog značaja za građane Mitrovice.

Rodna ravnopravnost je jedna od osnovnih vrednosti demokratskog razvoja našeg društva, stoga je moj cilj da garantujem jednakost, jednake mogućnosti za sve muškarce i žene, dečake i devojčice bez razlike.

Moja posvećenost će uvek biti usmerena na poboljšanje života građana bez razlike, snažno podržavajući razvoj i poboljšanje njihovog životnog standarda.

Hvala predstavnicima lokalnih javnih institucija, mladima, kao i odbornicima Skupštine Opštine, koji su bili deo savetodavnih sastanaka u okviru izrade ovog plana.

Posebno se zahvaljujemo UN Women koje su nas podržavale tehničkom pomoći tokom celog procesa.

I na kraju, dozvolite mi da se zahvalim svim službenicima i službenicima naše Opštine na zalaganju i trudu na izradi ovog plana, kao i da izrazim našu zajedničku posvećenost njegovom sprovođenju, stavljajući na raspolaganje svima naše neophodne ljudske i finansijske kapacitete za postizanje našeg zajedničkog cilja.

Bedri HAMZA
Predsednik Opštine Južna Mitrovica

TABELA SADRŽAJA

<u>LISTA SKRAĆENICA I AKRONIMA</u>	2
I. Uvod.....	3
II. Pravni i institucionalni okvir.....	5
III. Metodologija	7
IV. Vizija, strateški i specifični ciljevi.....	9
V. Troškovi za sprovođenje LAPRR 2024 - 2026.....	12
VI. Izveštavanje i praćenje	15
VII. Matrica LAPRR-a 2024 – 2026.....	16

LISTA SKRAĆENICA I AKRONIMA

ARR	Agencija za Rodnu Ravnopravnost
BDPfA	Pekinška Deklaracija i Platforma za akciju
CEDAW	Konventa për eliminimin e të gjithë formave të diskriminimit ndaj grave
UOP	Uprava Opšte Administracije
UBF	Uprava za Budžet i Finnsije
UPRR	Uprava za Poljoprivredu i Ruralni Razvoj
UERTEI	Uprava za Ekonomiju, Razvoj, Turizam i Evropske Integracije
UGKI	Uprava za Geodeziju, Katastar i Imovinu
UI	Upravaza Inspekcije
OUO	Opštinsk Uprava za Obrazovanje
UKOS	Uprava za Kulturu, Omladinu i Sport
UZSŠ	Upravaza Zaštitu Sredine i Šuma
USS	Upravaza Socijalno Staranje
UBS	Upravaza Zaštitu i Spasavanje
UZ	Upravaza Zdravstvo
UJUI	Upravaza Javne Usluge i Infrastrukturu
UPU	Upravaza Planiranje i Urbanizam
EU GAP III	Akcioni Plan za Rodnu Ravnopravnost Evropske unije III
NGŽ	Neformalna grupa žena članica Skupštine
SBO	Srednjoročni Budžetski Okvir
SO	Skupština Opštine
KPF	Komitet za Politiku i Finansije
MALV	Ministarstvo Administracije i Lokalne Vlasti
NVO	Nevldin Organizacija
MO	Međunarodne Organizacije
KPRR	Kosovski Program za Rodnu Ravnopravnost
LAPRR	Lokalni Akcioni Plan za Rodnu Ravnopravnost
GCPM	Glavni Centar Porodične Medicine
CSR	Centar za Socijalni Rad
COR	Cilj Održivog Razvoja
SLJPZ	Sektor za Ljudska Prava i Zajednice
SRR	Službenica/službenik za Rodnu Ravnopravnost
KP	Kancelarija Predsednika Opštine

I. UVOD

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost (LAPRR) 2024 - 2026 pripremila je Opština Južna Mitrovica, kao glavno sredstvo sprovođenja javnih obaveza za rodnu ravnopravnost koje se ogledaju u:

- Ustavu Republike Kosovo.
- Glavnim međunarodnim instrumentima za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, koji se direktno primenjuju u zakonodavstvu zemlje.
- Zakonu o Ravnopravnosti Polova Br. 05/L-020, kao i celokupni zakoni zemlje fokusirani na ravnopravnost, nediskriminaciju i osnaživanje žena.
- Kosovskom programu za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, kao i celokupni lokalni razvojni okvir (programi i strategije) za promociju rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena.
- Instrumentima i alatima EU fokusiranim na rodnu ravnopravnost, kao deo procesa integracije, posebno oni koji sadrže akcije koje treba preduzeti na lokalnom nivou – kao što je Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.

LAPRR je pripremljen kroz interaktivan i sveobuhvatan proces, u saradnji i konsultaciji sa lokalnim javnim institucijama, organizacijama civilnog društva, Grupom žena, međunarodnim organizacijama, Skupštinom opštine i uz glasove stanovnika opštine Gračanica, koji su imali priliku da se upoznaju i daju svoje komentare na ovaj dokument tokom procesa javnih konsultacija. Čitav proces podržale su UN Women Kosovo u okviru sprovođenja projekta „Gender Equality Facility“ (GEF) sredstvima Evropske unije.

Rodna ravnopravnost podrazumeva da su sva ljudska bića, i žene i muškarci, slobodna da razvijaju svoje lične kapacitete i donose odluke bez ograničenja rodnim stereotipima, rigidnim rodnim ulogama ili predrasudama. Rodna ravnopravnost znači da se različita ponašanja, težnje i potrebe žena i muškaraca podjednako razmatraju, vrednuju i favorizuju. Rodna ravnopravnost ne znači da žene i muškarci treba da postanu isti, već da njihova prava, odgovornosti i mogućnosti neće zavisiti od toga da li su rođene kao žensko ili muško (UN Women, 2011).

Rodna pravda znači da se prema ženama i muškarcima postupa pravedno, u skladu sa njihovim potrebama. Ovo može uključivati jednak tretman ili tretman koji je različit, ali se smatra ekvivalentnim u smislu prava, beneficija, obaveza i mogućnosti. U kontekstu razvoja, ciljevi za rodnu pravdu često zahtevaju uključivanje mera koje kompenzuju istorijske i društvene nedostatke žena (UN Women, 2011).¹

Kao što je opisano u tekstu Evropske povelje o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu², jedinice lokalne samouprave su sfere vlasti koje su bliže ljudima, pa predstavljaju nivoe koji imaju više mogućnosti da se bore protiv nastavka i reprodukcije nejednakosti, kao i da napreduju ka istinski ravnopravnom društvu. Ovo se može postići kombinovanjem implementacije njihovih nadležnosti sa saradnjom sa čitavim nizom lokalnih aktera, za konkretne akcije u korist ravnopravnosti žena i muškaraca³, devojaka i mladića⁴, devojčica i dečaka.⁵

Sprovođenje i promocija prava na ravnopravnost mora biti u središtu koncepta lokalne samouprave. Rodna ravnopravnost se godinama prepoznaje kao prioritet na državnom nivou, a u tu svrhu se i na lokalnom nivou radilo i radi kontinuirano. Na nivou zemlje, u Kosovskom

¹Za potpuniju listu možete posetiti: <https://eige.europa.eu/thesaurus/browse>

²Tekst Povelje možete pronaći na: <https://charter-equality.eu/the-charter/observatoire-gepeen-en.html>

³“Žene i muškarci“ u ovom LAPRR označavaju starosnu dob od preko 29 godina, pa do kraja života (uključujući i starije).

⁴“Devojke i mladići“ u ovom LAPRR označavaju starosnu dob od 18 do 29 godina.

⁵“Devojčice i dečaci“ u ovom LAPRR označavaju starosnu dob od 0 do 18 godina.

programu za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, koji je zasnovan na Zakonu br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, jasno su date glavne oblasti intervencije, kao i specifični ciljevi za čiju implementaciju centralne i lokalne institucije, nevladine organizacije i svi lokalni, nacionalni i međunarodni partneri moraju raditi zajedno.

Opština Južna Mitrovica u svojoj misiji navodi da je *“institucija na usluzi gradu i građanima, sa efikasnim uslugama i transparentnim, odgovornim pristupom u službi održivog razvoja, povećanog blagostanja i društvenog napretka. ; reprezentativna institucija sa perspektivom društveno-ekonomskog razvoja i jednakim mogućnostima za sve.”*⁶

U sprovođenju zakonskog okvira i politika na snazi u vezi sa pitanjima rodne ravnopravnosti, kao i u skladu sa svojom misijom i vizijom, Opština Južna Mitrovica je imenovala službenika za rodnu ravnopravnost koji godišnje izrađuje i sprovodi plan konkretnih akcija za napredak ka rodnoj ravnopravnosti. Ovaj plan je realizovan uz finansijsku podršku opštine i donatora, kroz partnerstva i saradnje. U „Opštinskom planu rada za postizanje rodne ravnopravnosti 2020-2023“ ističe se da: *“Opština Južna Mitrovica će obezbediti da rodna ravnopravnost bude zagarantovana u svim strukturama, institucijama, politikama, procedurama, praksama i programima Opštine i preduzeće ovu inicijativu kao obavezu koja proističe iz domaćeg i međunarodnog zakonodavstva za postizanje rodne ravnopravnosti sa čiji je cilj: a) Stvaranje jednakih mogućnosti za učešće i ekonomsku korist i poboljšanje društvenog blagostanja; b) Unapređenje rodne ravnopravnosti i eliminisanje rodni nejednakosti i stereotipa; c) Unapređenje ostvarivanja prava u odlučivanju...”*⁷

Međutim, i pored napretka u tom pravcu na nivou zemlje ili na lokalnom nivou, moramo priznati da realnost i dalje govori o nedostatku rodne ravnopravnosti i pravde u praksi. Nejednakosti i diskriminacija ili višestruki nedostatak, ne samo među polovima, već i među grupama unutar istog pola, i dalje se oslanjaju na niz društvenih pojmova izgrađenih na osnovu brojnih stereotipa prisutnih u porodici, obrazovanju, kulturi, komunikaciji, poslovnom svetu, u organizaciji društva itd. Stoga, ukoliko želimo da stvorimo društvo zasnovano na ravnopravnosti, neophodno je da organi lokalne samouprave u potpunosti uzmu u obzir rodnu integraciju u svojim politikama, organizaciji i praksi rada. Istinska jednakost između žena i muškaraca, devojaka i mladića, devojčica i dečaka, takođe je ključ ekonomskog i društvenog uspeha.

LAPRR 2024-2026 je koncipiran i povezan tačno sa pravnim okvirom i nacionalnim politikama, ali je takođe podržan i inspirisan važnim međunarodnim dokumentima, a ima za cilj da se uskladi sa standardima i zahtevima pravne tekovine EU za rodnu ravnopravnost. Mere i radnje predviđene ovim planom osmišljene su imajući u vidu činjenicu da nijedna intervencija napravljena sa bilo kakvom raspoloživim pažnjom i resursima ne može biti uspešna ako ne uzme u obzir i ne rešava na odgovarajući i jednak način različite potrebe žena i muškaraca, devojaka i mladića, devojčica i dečaka, dakle svih članova zajednice. Međutim, osnaživanje žena, devojaka i devojčica ostaje jedan od glavnih zadataka za ispunjenje ciljeva rodne ravnopravnosti. Kako bi se neophodnost inkluzivnosti izrazila što je moguće jasnije, u celom tekstu koji sledi u ovom LAPRR dosledno se koristi izraz „u svoj njihovoj raznolikosti“.⁸ Kroz njega se naglašava važnost podrške, tretmana i osnaživanja žena, mladih žena i devojaka (ali i muškaraca, mladih i dečaka) u celini, uključujući i one iz ranjivih grupa koje trpe višestruku i kombinovanu diskriminaciju, zbog pola, uzrasta, područje u kojem žive, etnička pripadnost, invaliditet, posebne potrebe, seksualna orijentacija, izražavanje rodnog identiteta, samohrani roditelj, žrtva/preživeli/preživeli trgovine ljudima, ili drugih oblika rodno zasnovanog nasilja i nasilja u porodici, status migranta, tražioca azila, ili zbog

⁶<https://kk.rks-gov.net/mitrovicjeejugut/>

⁷Opštinski Pln rada za postizanje rodne ravnopravnosti 2020-2023, Južna Mitrovica, str.4

⁸U okviru usaglašavanja ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost sa Akcionim planom EU za rodnu ravnopravnost – EU GAP III.

toga što je „lice pod međunarodnom zaštitom“ (odnosno sa statusom izbeglice, privremeno i pod dodatnom zaštitom), sa statusom „apatridi“ itd.

Sve mere i radnje predstavljene u sklopu LAPRR 2024 - 2026, praćene su podacima koji se odnose na pokazatelje rezultata, glavne odgovorne direkcije i partnerske institucije i organizacije u implementaciji, vremenske rokove, osobe odgovorne za praćenje, kao i troškove neophodne za implementaciju. Ovo se definitivno odnosi na područja intervencije, očekivane rezultate, specifične ciljeve, relevantne pokazatelje i glavne dokumente koji podržavaju planirane korake.

II. PRAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Ustav Republike Kosovo definiše međunarodne konvencije o ljudskim pravima kao što su Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama (poznata kao CEDAW), Rezolucija 1325 Ujedinjenih nacija o ženama, miru i bezbednosti ili Konvencija Saveta Evrope za prevenciju i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (poznata kao Istanbulska konvencija), direktno primenjivo u lokalnom zakonodavstvu i u slučaju sukoba, smatra se da ove konvencije imaju prioritet nad aktima i zakonima koje donose javne institucije.

Zakon o Lokalnoj Samoupravi uspostavlja pravni osnov za održiv sistem lokalne samouprave u Republici Kosovo.

Zakon o Rodnoj Ravnopravnosti garantuje, štiti i promoviše ravnopravnost polova, kao temeljnu vrednost demokratskog razvoja društva.

Kosovski Program za Rodnu Ravnopravnost ima za cilj da osigura da je rodna ravnopravnost u centru transformacionih procesa na Kosovu, unutar svih struktura, institucija, politika, procedura, praksi i programa vlade, agencija, civilnog društva, privatnog sektora i zajednice donatora.⁹

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost 2024-2026 Opštine Mitrovica, oslanja se na skup važnih pravnih i institucionalnih dokumenata, koji istovremeno usmeravaju akcije širom zemlje za osnaživanje žena i napredak ka rodnoj ravnopravnosti na Kosovu. Kao najvažnije možemo navesti:

1. Glavni međunarodni instrumenti za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena:

- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima,
- Evropska konvencija o ljudskim pravima,
- Konvencija o političkim pravima žena,
- Međunarodna konvencija o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima,
- Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama (CEDAW),
- Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima deteta,
- Pekinška deklaracija i Platforma za akciju,
- Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici,
- Rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1325 o ženama, miru i sigurnosti,
- Agenda Ujedinjenih nacija za održivi razvoj, 2030,

⁹Vidi LAPRR, str. 11

- Strategija za rodnu ravnopravnost 2020-2025 Evropske unije i Akcioni plan za rodnu ravnopravnost (GAP III) 2021-2025,
- Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.

2. Nacionalni pravni i razvojni okvir za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena:

- Ustav Republike Kosovo, članovi 7, 21 i 22,
- Zakon o Lokalnoj Samoupravi, Br. 03/L-040,
- Zakon o ravnopravnosti polova br. 05/L-020,
- Zakon o Učinku Opštine
- Zakon o nasleđivanju Br.2004/26,
- Zakon Br. 06/L-077 o izmeni i dopuni Zakona Br. 2004/32 o Porodici,
- Zakon o Zaštiti od Diskriminacije Br.05/L-021,
- Zakon o Imovini i Imovinskim Pravima Br.03/L-154,
- Zakon o Radu Br. 03/L-212,
- Zakon o prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja Br. 08/L-185,
- Zakon br. 04/l-81 o izmenama i dopunama Zakona o socijalnim i porodičnim uslugama br. 02/L-17,
- Zakon br. 2011/04-L-096 o izmenama i dopunama Zakona o šemi socijalne pomoći br. 2003/15,
- Zakon br. 03/L022 o materijalnoj podršci porodicama sa decom sa stalnim ograničenim sposobnostima,
- Zakon br. 08/L-109 o naknadi štete žrtvama krivičnih dela,
- Zakon br. 06/L-084 o zaštiti deteta,
- Zakon br. 04/L-125 o zdravstvu,
- Zakon Br. 06/L-026 Za Azil,
- Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024,
- Nacionalna Strategija Razvoja,
- Program Ekonomskih Reformi,
- Strategija za Bolju Regulativu,
- Nacionalna Strategija Zaštite od Nasilja u Porodici i Nasilja nad Ženama,
- Nacionalni program za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju,
- Strategija i akcioni plan za imovinska prava,
- Uredba o socijalnom stanovanju,
- Akcioni plan za unapređenje i obrazovanje ozdravlju 2024-2026, Ministarstva Zdravstva itd.

Sve mere i radnje predviđene ovim LAPRR 2024 - 2026 takođe se smatraju zasnovanim na nacionalnim strategijama ili akcionim planovima koji pokrivaju specifične sektore prema njihovim oblastima.

Glavnu odgovornost za sprovođenje LAPRR ima Opština. To podrazumeva odgovornost kako za neposredno sprovođenje predviđenih mera i radnji, tako i za koordinaciju sa relevantnim institucijama i akterima koji omogućavaju sprovođenje ovih mera i radnji. Dakle, ako opština nema finansijske, ljudske ili infrastrukturne mogućnosti da direktno sprovodi određenu meru ili akciju, njena odgovornost je da koordinira aktivnosti sa tom institucijom koja ima tu mogućnost, uključujući nevladine organizacije, privatne institucije, međunarodne organizacije itd. Službenica za rodnu ravnopravnost (SRR) će ostati nadležna za niz mera i

radnji predviđenih LAPRR, ali to je sada plan cele opštine, tako da glavna odgovornost za ovaj plan u celini ne pada nužno na KRR. Takođe, LAPRR 2024 - 2026, razrađen iz godine u godinu, zamenjuje Akcioni plan za rodnu ravnopravnost koji je SRR pripremila i predstavila predsedniku opštine i Agenciji za ravnopravnost polova, na godišnjem nivou.

Važnu ulogu u rešavanju rodniha pitanja na lokalnom nivou igra i Grupa žena Članice Skupštine, koje u takođe dale značajan doprinos izradi ovog plana. U nastavku, sve lokalne institucije i nevladine organizacije koje su uključene kao partneri za sprovođenje glavnih mera i radnji u ovom LAPRR-u, su takođe važne i neophodne da bi se postigli željeni rezultati u napretku ka rodnoj ravnopravnosti. Međunarodne organizacije takođe igraju važnu ulogu ovde kroz finansijsku i tehničku podršku za sprovođenje određenih mera predviđenih u ovom LAPRR-u.

Lokalni akcioni plan za rodnu ravnopravnost je:

- praktični alat za lociranje važnih nacionalnih i međunarodnih dokumenata koji se odnose na rodnu ravnopravnost (naročito instrumenata koji su direktno primenjivi u zakonodavstvu zemlje).
- dokument sastavljen kroz sveobuhvatan proces, sa dobro definisanim koracima, čiji sadržaj odražava dostignuća i izazove sa kojima se opština tokom godina susrela u napretku ka rodnoj ravnopravnosti.
- jasan odraz uloga i odgovornosti koje je neophodno ispuniti unutar Opštine, kao i između Opštine i lokalnih institucija ili organizacija civilnog društva i međunarodnih, kako bi se u praksi sprovelo načelo jednakosti za sve/sve žene, muškarce, mlade žene, mlade muškarce, devojčice i dečake, u svojoj njihovoj raznolikosti, u Opštini Južna Mitrovica.

III. METODOLOGIJA

Metodologija za izradu LAPRR 2024-2026 bila je sveobuhvatna i razvijena kroz sledeće korake:

1. Formiranje radne Grupe za izradu ovog plana, Odlukom Predsednika Opštine Br.01-020/04-0036983/2/24 od 06.06.2024 a imala je 14 (četrnaest) službenika, konkretno:

- 1.1 Arian Tahiri, Predsedavajući
- 1.2 Vesa Broja, Član
- 1.3 Besa Veseli, Član
- 1.4 Igballe Islami, Član
- 1.5 Zenel Çitaku, Član
- 1.6 Drita Ibrahim, Član
- 1.7 Fahri Jashari, Član
- 1.8 Adem Fazliu, Član
- 1.9 Ferdi Kadriu, Član
- 1.10 Sadije Jashari, Član
- 1.11 Refik Azemi, Član
- 1.12 Albana Fejza, Član
- 1.13 Blerina Haxhi Kastrati, Člani
- 1.14 Teuta Selmani, Član.

2. Analiza i procena stanja kroz postojeće podatke i informacije. Ova analiza je zasnovana na setu postojećih dokumenata opštine, ali je nesumnjivo proširena i na set zakonskog okvira i postojeće nacionalne i lokalne politike, koje se odnose na rodna pitanja.

3. Određivanje glavnih područja intervencije, neophodnih da se uključe u matricu LAPRR 2024-2026. Ovo određivanje je urađeno praćenjem niza koraka, kao što je procena dostignuća i izazova opštine u rešavanju pitanja rodne ravnopravnosti, identifikacija prioriteta na osnovu gore pomenute analize, uzimanja u obzir i pravilnog razmatranja komentara i sugestija datih iz razgovora sa opštinskim osobljem itd.).

4. Preliminarne konsultacije unutar opštine i izrada nacrt matrice LAPRR-a. Ove konsultacije su održane sa opštinskim osobljem, a posebno sa članovima Radne grupe i Neformalne grupe žena. Od početka ovih konsultacija predstavljeni su važni međunarodni instrumenti, posebno oni EU koji se odnose na rodnu ravnopravnost (kao što je Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost / EU GAP III, ili Evropska povelja o rodnoj ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.). Isto tako, prioriteta pomenuti u važnim nacionalnim dokumentima kao što su Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 – 2024, Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III, 2021 – 2025, itd. Zatim se prešlo na izradu nacrt matrice LAPRR, koja je sadržala strateške ciljeve, očekivane rezultate, dokumente koji se odnose na mere i predviđene akcije, specifične ciljeve, pokazatelje na nivou cilja, zajedno sa osnovnom vrednošću (izmerena za 2023. godinu ili će se utvrditi tokom 2024. godine) i ciljna vrednost (cilj) do 2026. godine, rezultat na nivou specifičnog cilja, kao i aktivnosti, odgovornu direkciju za sprovođenje, partneri i saradnici, vremenski okvir, troškovi za tri godine, izvor finansiranja, pokazatelji za svaku aktivnost, kao i odgovorni za praćenje sprovođenja LAPRR.

5. Objavljivanje na veb stranici Opštine za komentare i sugestije pojedinaca i interesnih grupa. Nacrt matrice LAPRR 2024 – 2026 objavljeno je 10.06.2024 na linku https://kk.rks.gov.net/mitrovicееjugut/?page_id=100082526 Objava je ostala otvorena za komentare i sugestije do 25.06.2024, čime je ispunjena obaveza javne konsultacije, u prilog Zakona o lokalnoj samoupravi br. 03L-040 i Administrativnog uputstva (MALS) br. 04/2023 za otvorenu administraciju u opštinama.

6. Održavanje javnih konsultacija sa stanovnicima opštine. U skladu sa gore navedenim, Opština Mitrovica je takođe održala javnu raspravu 18.06.2024, u 14.00 časova.

7. Poboljšanje nacrt matrice LAPRR-a. Nakon održane javne rasprave i na kraju celokupnog procesa javnih konsultacija, Radna grupa je poboljšala i nacrt matrice LAPRR, na osnovu svih dobijenih komentara i sugestija. Takođe, Radna grupa je kompletirala ovaj nacrt matrice sa narativnim opisom celokupnog LAPRR, čime je u potpunosti kompletiran pripremljeni dokument.

8. Obračunavanje troškova matrice LAPRR-a. Proces obračunavanja troškova matrice LAPRR bio je izuzetno važan proces koji je takođe oduzeo svoje vreme tokom pripreme celog dokumenta. Obračun troškova je izvršen za svaku od aktivnosti predviđenih u LAPRR matrici i sredstva su podeljena prema izvoru finansiranja, konkretno sredstvima koja pokriva opština, sa postojećim ljudskim, infrastrukturnim ili finansijskim resursima, sredstvima koja pokrivaju donatori, ali i sredstva za čije se pronalaženje moraju uraditi revidiranja i planiranja u relevantnim budžetima narednih godina, ili se mora lobirati da se osiguraju kroz saradnju sa donatorima, privatnim subjektima i NVO-ima (dakle i finansijski jaz).

9. Podnošenje kompletnog dokumenta, sa obračunatim i završenim troškovima, na usvajanje u Skupštini opštine. Nakon pripreme i završetka celokupnog procesa, kompletan dokument LAPRR, uključujući obračun troškova, dostavljen je na usvajanje Skupštini opštine, poštujući sve korake, obaveze i relevantne zakonske rokove.

10. Usvajanje LAPRR u Skupštini Opštine.

Svi navedeni koraci su u skladu ne samo sa nacionalnim obavezama, već i sa metodologijom pripreme LAPRR koju predlaže Savet evropskih opština i regiona (SEOR).¹⁰

¹⁰ Za više pogledajte na: <https://charter-equality.eu/the-action-plan-step-by-step/definir-un-plan-daction-en.html>

Važnu ulogu u celokupnom procesu pripreme do finalizacije LAPRR imala je podrška i tehnička pomoć koju su pružile UN Women Kosovo, kroz dobro pripremljen tim kao i konsultantkinju¹¹ koja je angažovana u tu svrhu, u okviru realizacije projekta „Gender Equality Facility“ (GEF) koji finansira Evropska unija.

IV. VIZIJA, STRATEŠKI I SPECIFIČNI CILJEVI

Vizija LAPRR-a se odnosi na:

“Dobro, sveobuhvatno i pravedno rodno upravljanje, gde žene i muškarci, devojke i mladići, devojčice i dečaci Južne Mitrovice, bez obzira na godine, mesto stanovanja, etničku i društvenu grupu, invaliditet, posebne potrebe, seksualnu orijentaciju, izražavanje rodno identiteta, građanski status, status migranata i tražioca azila, status zaposlenja, ekonomski status, versku pripadnost ili karakteristike drugih pojedinaca, uživaju, poštuju i doprinose napretku ka rodnoj ravnopravnosti i njenoj primeni u praksi, u svim oblastima života”.

Načela¹² koji vode sprovođenje LAPRR, oslanjaju se uglavnom na načela koja u celosti vode sprovođenje Evropske povelje o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, kao što je prikazano u nastavku:

- 1. Jednakost između žena i muškaraca, devojaka i mladića, devojčica i dečaka svoj njihovoj raznolikosti je osnovno pravo.** Ovo pravo organi lokalne samouprave moraju sprovesti u svim svojim oblastima odgovornosti; takođe uključuje obavezu uklanjanja svih oblika diskriminacije, direktne ili indirektno.
- 2. Kako bi se osigurala rodna ravnopravnost, moraju se rešiti pitanja diskriminacije i višestrukih prepreka.** Napori za postizanje rodne ravnopravnosti moraju uzeti u obzir i rešavati – iz sveobuhvatne, sistemske i strukturalne perspektive – načine na koje rod stupa u interakciju s drugim faktorima kao što su pol, rasa, boja kože, etničko ili društveno poreklo, genetske osobine, jezik, religija ili uverenje, politička i sva druga mišljenja, pripadnost nacionalnoj manjini, bogatstvo, poreklo po rođenju, invaliditet, godine ili seksualna orijentacija.
- 3. Uravnoteženo učešće žena i muškaraca, devojaka i mladića u donošenju odluka je preduslov za demokratsko društvo.** Pravo na ravnopravnost žena i muškaraca, devojaka i mladića, devojčica i dečaka, zahteva da organi lokalne samouprave preduzmu sve odgovarajuće mere i usvoje sve odgovarajuće strategije za promovisanje uravnotežene zastupljenosti i učešća u svim sferama odlučivanja.
- 4. Uklanjanje rodno stereotipa je od suštinskog značaja za postizanje rodno ravnopravnosti.** Organi lokalne samouprave treba da promovišu rad na otklanjanju stereotipa i prepreka koje stvaraju nejednakost u položaju i stanju žena/devojaka/devojčica i koje su izvor nejednakog vrednovanja uloga žena i muškaraca, devojaka i mladića sa političkog, ekonomskog, društvenog i kulturnog aspekta.
- 5. Integracija rodno perspektive u sve aktivnosti organa lokalne samouprave neophodna je za unapređenje rodno ravnopravnosti.** Rodnu perspektivu treba uzeti u obzir prilikom kreiranja politika, metoda i instrumenata koji utiču na svakodnevni život lokalnog stanovništva - na primer korišćenjem tehnika „rodno procene“, „rodno revizije“, „rodno integracije“ i „rodno odgovornog budžetiranja“. Da bi se postigao ovaj cilj, potrebno je analizirati i uzeti u obzir mnoga i opsežna iskustva različitih grupa žena u lokalnom životu, kao i njihove uslove života i rada.

¹¹ G-đa. Monika Kocaqi, međunarodni konsultant.

¹² Za detaljnija objašnjenja o svakom principu možete pogledati tekst Evropske povelje o ravnopravnosti na: https://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/charte_egalite_al.pdf

6. Akcioni planovi, podržani odgovarajućim resursima, neophodni su instrumenti za unapređenje rodne ravnopravnosti. Organi lokalne samouprave moraju izraditi akcione planove i programe za rodnu ravnopravnost, podržane finansijskim i ljudskim resursima neophodnim za njihovu realizaciju.

Strateški ciljevi LAPRR-a.

LAPRR 2024 – 2026 sastoji se od četiristrateška cilja, koji su takođe usklađeni sa:

- Zakonom br. 05/L-020 o ravnopravnosti polova,
- Kosovskim programom za rodnu ravnopravnost 2020 – 2024,
- Planom sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025,
- Konvencijom o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama (CEDAW),
- Konvencijom Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija),
- Pekinškom deklaracijom i platformom za akciju (BDPfA),
- Agendom 2030, Ciljevima održivog razvoja (SDG) 2030,
- Akcionim planom za rodnu ravnopravnost 2021 – 2025 (EU GAP III),
- Evropskom poveljom o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, itd.

Četiristrateška cilja LAPRR 2024-2026 Opštine Južna Mitrovica su navedeni u nastavku:

1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mladih i devojaka u svojoj njihovoj raznolikosti.
2. Ekonomsko osnaživanje i promocija ekonomskih, socijalnih i dostojanstvenih prava na zapošljavanje žena, mladih i devojaka, u svojoj njihovoj različitosti.
3. Smanjenje rodni nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju i doživotnom učenju, za mlade žene, mladiće, devojčice i dečake, u svojoj njihovoj raznolikosti.
4. Promocija zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.

Svaki od ovih strateških ciljeva dalje je razrađen na očekivane rezultate, specifične ciljeve, njihove pokazatelje merenja, kao i konkretne mere i radnje, koje su detaljno prikazane u matrici akcionog plana, gde se pružaju potpunije informacije o sprovođenju i proceni rezultata.

Napredak i efektivnost u sprovođenju LAPRR-a nužno zahteva obezbeđivanje neophodnih i dovoljnih ljudskih, finansijskih i infrastrukturnih resursa, kao i koordinaciju delovanja i međuinstitucionalnu saradnju sa drugim lokalnim institucijama, organizacijama civilnog društva, privatnim institucijama, kao i međunarodnim organizacijama koje rade na osnaživanju žena i postizanju rodne ravnopravnosti. Neophodno je prikupljanje i redovno ažuriranje podataka raščlanjenih ne samo po polu, već i po nizu drugih individualnih karakteristika, kontinuirano praćenje napretka sprovođenja predviđenih radnji, kao i transparentnost i odgovornost za postignute rezultate, takođe su neophodnost za napredovanje prema viziji koja vodi ovaj LAPRR.

Očekivani rezultati, specifični ciljevi i pokazatelji

Strateški cilj:

1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mladih i devojaka u svojoj njihovoj raznolikosti.

Očekivani rezultati:

1.a. Poboľjšano je učešće mladih žena i žena, u svojoj njihovoj raznolikosti, u političkom i javnom

donošenju odluka.

1.b. Razvojni i interventni planovi u svim oblastima, kao i budžetski programi Opštine, sa integrisanom rodnom perspektivom.

Specifični ciljevi:

1.1. Stvaranje jednakih mogućnosti i povećanje učešća žena, mladih žena i devojaka u svoj njihovoj raznolikosti, u političkom i javnom donošenju odluka, boreći se protiv rodni stereotipa, diskriminacije i višestrukih nedostataka.

1.2. Povećanje mera i radnji opštine koje uzimaju u obzir i sprovode rodnu integraciju i rodno odgovorno budžetiranje.

Pokazatelji na nivou cilja:

1.1.a. Broj žena, mladih žena i devojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, informisanih o pravima i značaju ravnopravnog učešća u političkom i javnom donošenju odluka.

1.2.a. Procenat opštinskog budžeta namenjen radnjama za osnaživanje žena i napredak ka rodnoj ravnopravnosti.

Strateški cilj:

2. Ekonomsko osnaživanje i promocija ekonomskih, socijalnih i dostojanstvenih prava na zapošljavanje žena, mladih i devojaka, u svoj njihovoj različitosti.

Očekivani rezultati:

2.a. Učešće žena i mladih žena u apliciranju za korišćenje opštinskih subvencija koje se odnose na biznise i preduzetništvo, uključujući investicije u poljoprivredu i ruralni razvoj, značajno je poboljšano.

2.b. Broj mladih žena i žena u zapošljavanju i preduzetništvu, povećan je kao rezultat podrške i podsticajnih akcija opštine.

Specifični ciljevi:

2.1. Povećanje pristupa mladih žena i žena, u svoj njihovoj raznolikosti, uslugama, resursima i finansijskim proizvodima, sa ciljem njihovog ekonomskog osnaživanja.

2.2. Povećanje svesti i poboljšanje pristupa uslugama nege, za žene i muškarce, mlade i stare, devojčice i dečake, u svoj njihovoj raznolikosti.

Pokazatelji na nivou cilja:

2.1.a. Broj žena i mladih žena u biznisu i preduzetništvu koje imaju koristi od subvencija.

2.2.b. Broj stanovnika koji imaju koristi od usluga nege i subvencija u ovoj oblasti.

Strateški cilj:

3. Smanjenje rodni nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju i doživotnom učenju, za mlade žene, mladiće, devojčice i dečake, u svoj njihovoj raznolikosti.

Očekivani rezultati:

3.a. Pristup žena, mladih žena i devojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, kvalitetnom obrazovanju i doživotnom učenju, značajno je poboljšano.

3.b. Više devojaka, mladih žena i žena opštine, koje se bave sportskim i kulturnim aktivnostima.

Specifični ciljevi:

3.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i doživotno učenje, za devojčice, mlade žene i dečake, mladiće Opštine, u svoj njihovoj raznolikosti.

3.2. Promocija uspešnih uzora žena, mladih žena i devojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, koji ulažu i aktivno učestvuju u umetnosti, kulturi i sportu.

Pokazatelji na nivou cilja:

3.1.a. Broj devojaka, mladih žena iz svih grupa, uključenih u informativne i senzibilizirajuće sastanke o pitanjima rodne ravnopravnosti.

3.2.a. Broj žena, mladih i devojaka u umetnosti, kulturi i sportu, kao i broj njihovih sportskih klubova koji se izdržavaju subvencijama na godišnjem nivou.

Strateški cilj:

4. Promocija zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.

Očekivani rezultati:

- 4.a. Edukacija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među profesionalcima iu zajednici, dobija poseban značaj.
- 4.b. Donošenje odluka o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među devojkama, dečacima, mladim ženama, mladićima, ženama i muškarcima, značajno poboljšano.

Specifični cilj:

- 4.1. Povećanje pristupa žena, mladih žena i devojaka u svoj njihovoj raznolikosti kvalitetnim zdravstvenim uslugama i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.

Pokazatelji na nivou cilja:

- 4.1.a. Broj žena, mladih žena, devojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, sa lakšim i povećanim pristupom zdravstvenoj zaštiti i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.

V. TROŠKOVI ZA SPROVOĐENJE LAPRR-a2024 – 2026

Sve aktivnosti predviđene u matrici LAPRR 2024-2026 praćene su neophodnim finansijskim troškovima za njihovo sprovođenje, koji se dalje raščlanjuju na troškove koje pokriva sama opština (kako sa postojećim ljudskim, finansijskim i infrastrukturnim resursima, tako i sa resursima koje treba da doda), troškove koje pokrivaju donatori i treće strane, kao i troškove koje treba osigurati (ili finansijski jaz).

Važno je napomenuti da iako dobar deo aktivnosti pokriva opština kroz angažovanje postojećih ljudskih i finansijskih resursa (tj. službenika, koji trenutno primaju fiksnu platu, hale/prostorije koje poseduje za razvoj različitih delatnosti, ili stavljajući na raspolaganje mašinski i kancelarijski materijal koji se ukupno nabavlja za celu ustanovu) itd., u ovom Lokalnom akcionom planu za rodnu ravnopravnost 2024 - 2026 je takođe evidentirana relevantna vrednost ovog doprinosa, sa ciljem da se tokom praćenja i procene njegovog sprovođenja, omogući procena i kroz isplativost. Važno je imati na umu činjenicu da su ovi proračuni rađeni za minimalne vrednosti koje bi organizacija predloženih aktivnosti zahtevala.

Prikazani troškovi su indikativni, a usvajanje ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost 2024 – 2026, sa obračunom troškova, ne podrazumeva automatski njegovo budžetiranje. U cilju budžetiranja i izdvajanja relevantnih godišnjih sredstava, bez kojih ne zaživi sprovođenje ovog LAPRR, Opština mora u okviru godišnjih i srednjoročnih budžetskih projekcija uključiti i mere predviđene ovim LAPRR. U tom kontekstu, neophodna je podrška i lobiranje od strane neformalne grupe poslanica za obezbeđivanje finansijskih sredstava za sprovođenje aktivnosti/mera, kroz njihovo uključivanje u godišnji ili srednjoročni budžet opštine.

Uz godišnju reviziju Lokalnog akcionog plana, *mora se izvršiti i revizija predloženih troškova*, na osnovu načina na koji su uključeni u godišnje budžete ili SBO-ove opštine, kao i u ugovore sa potencijalnim donatorima ili partnerima. Ovo zahteva povećanu pažnju, posebno u periodu pripreme SBO-ova i godišnjih budžeta, da se u njih uključe mere i radnje predviđene u matrici LAPRR-a, prema podelama po godinama.

Iz urađenih proračuna proizilazi da su troškovi u celini za sprovođenje LAPRR-a 2024-2026 u iznosu od 3,408,521 €. Od toga:

- 39,471€ su troškovi za sprovođenje strateškog cilja 1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mladih i devojaka u svoj njihovoj raznolikosti.
- 1,016,000 € su troškovi za sprovođenje strateškog cilja 2. Ekonomsko osnaživanje i promocija ekonomskih, socijalnih i dostojanstvenih prava na zapošljavanje žena, mladih i devojaka, u svoj njihovoj različitosti.

- 1,113,934 € su troškovi za sprovođenje strateškog cilja 3. Smanjenje rodne nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju i doživotnom učenju, za mlade žene, mladiće, dječake i dečake, u svoj njihovoj raznolikosti.
- 1,239,116 € su troškovi za sprovođenje strateškog cilja 4. Promocija zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.

U ukupnim troškovima od 3,408,521 € neophodnih za potpuno sprovođenje LAPRR-a 2024-2026 za celokupno njegovo trajanje (tri godine):

- 2,923,357 € su troškovi koje će pokriti opština (sa postojećim kadrovima i sa nenovčanim doprinosom - prostorije, alat i sl.), odnosno koje ne treba obračunavati kao dodatak budžetu, jer postoje i ljudski i infrastrukturni resursi. Ovo takođe uključuje grantove ili subvencije planirane za određena područja i za stanovnike u svoj njihovoj raznolikosti, a iz godine u godinu će se meriti koliku su korist imale posebno žene, mlade žene i dječake.
- 444,594 € su troškovi koje pokrivaju razni donatori (što su unapred dogovorili tokom pripreme nacrtu LAPRR-a).
- 40,570 € (ili 1.2% ukupnog trogodišnjeg budžeta) predstavlja finansijski jaz, za koji će opština lobirati za iznalaženje finansijskih sredstava, ili će izvršiti svoje dodatno planiranje u narednim SBO-ima, počevši od SBO-a 2025-2027.

Strateški ciljevi	Specifični ciljevi	Ukupno troškovi za tri godine	Opština	Potvrđeni donatori	Finansijski jaz
1. Promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, mladih i devojaka u svoj njihovoj raznolikosti.	1.1. Povećanje učešća žena, mladih žena i devojaka u svoj njihovoj raznolikosti, u političkom i javnom donošenju odluka, boreći se protiv rodne stereotipa, diskriminacije i višestrukih nedostataka.	12,488 €	9,558 €	1,682 €	1,248 €
	1.2. Povećanje mera i radnji opštine koje uzimaju u obzir i sprovode rodnu integraciju i rodno odgovorno budžetiranje.	26,983 €	19,121 €	1,312 €	6,550 €
Ukupno Strateški cilj 1:		39,471 €	28,679 €	2,994 €	7,798 €
2. Ekonomsko osnaživanje i promocija ekonomskih, socijalnih i dostojanstvenih prava na	2.1. Povećanje pristupa mladih žena i žena, u svoj njihovoj raznolikosti, uslugama, resursima i finansijskim	911,000 €	502,400 €	408,600 €	0 €

zapošljavanje žena, mladih i devojaka, u svojoj njihovoj raznolikosti	proizvodima, sa ciljem njihovog ekonomskog osnaživanja.				
	2.2. Povećanje svesti i poboljšanje pristupa uslugama nege, za žene i muškarce, mlade i stare, devojčice i dečake, u svojoj njihovoj raznolikosti.	105,000 €	105,000 €	0 €	0 €
Ukupno Strateški cilj 2:		1,016,000 €	607,400 €	408,600 €	0 €
3. Smanjenje rodne nejednakosti u kvalitetnom obrazovanju i doživotnom učenju, za mlade žene, mladiće, devojčice i dečake, u svojoj njihovoj raznolikosti.	3.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i doživotno učenje, za devojčice, mlade žene i dečake, mladiće Opštine, u svojoj njihovoj raznolikosti.	153,434 €	96,791 €	33,000 €	23,643 €
	3.2. Promocija uspešnih uzora žena, mladih žena i devojaka, u svojoj njihovoj raznolikosti, koji ulažu i aktivno učestvuju u umetnosti, kulturi i sportu.	960,500 €	957,200 €	0 €	3,300 €
Ukupno Strateški cilj 3:		1,113,934 €	1,053,991 €	33,000 €	26,943 €
4. Promocija zdravlja i seksualnih i reproduktivnih prava.	4.1. Povećanje pristupa žena, mladih žena i devojaka u svojoj njihovoj raznolikosti kvalitetnim zdravstvenim uslugama i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.	1,239,116 €	1,233,287 €	0 €	5,829 €
Ukupno Strateški cilj 4:		1,239,116 €	1,233,287 €	0 €	5,829 €

Za više detalja, pogledajte matricu Lokalnog akcionog plana u nastavku.

VI. IZVEŠTAVANJE I PRAĆANJE

Proces izveštavanja o sprovedenim aktivnostima vrši Uprava/Kancelarija/Jedinica odgovorna za sprovođenje aktivnosti pri Kabinetu Predsednika Opštine.

Odmah po usvajanju Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost 2024 – 2026, kao prvog koraka njegove implementacije, biće prikupljeni podaci za osnovnu vrednost indikatora na nivou konkretnih ciljeva. Na isti način biće sačinjeni indikatorski listovi sa informacijama koje se moraju prikupljati i izveštavati na osnovu aktivnosti, ali i na osnovu konkretnih ciljeva. Izveštaji zasnovani na konkretnim ciljevima pripremaće se dva puta godišnje (svakih 6 meseci) ili na osnovu zahteva Kancelarije Predsednika.

Praćenje sprovođenja Lokalnog akcionog plana na nivou ciljeva vršiće Skupština Opštine.

Izveštaji o praćenju biće prosleđeni i neformalnoj grupi poslanica Skupštine i Odboru za rodnu ravnopravnost, kao i Agenciji za ravnopravnost polova, odnosno Ministarstvu lokalne samouprave, po potrebi/zahtevu.

Na osnovu sprovedenog monitoringa, LAPRR treba periodično preispitivati i unapređivati, a najmanje svake godine od dana njegove implementacije.

VII. MATRICA LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZA RODNU RAVNOPRAVNOST 2024 - 2026

STRATEŠKI CILJ:	1. PROMOVISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI I OSNAŽIVANJE ŽENA, MLADIH I DEVOJAKA U SVOJ NJIHOVOJ RAZNOLIKOSTI.								
Očekivani rezultati:	1.a. Poboljšano je učešće mladih žena i žena, u svoj njihovoj raznolikosti, u političkom i javnom donošenju odluka. 1.b. Razvojni i interventni planovi u svim oblastima, kao i budžetski programi Opštine, sa integrisanom rodnom perspektivom.								
Glavna dokumenta na koje se pozivamo:	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 1, 2, 4, 5, 6, 12. - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 1, Specifični cilj 1.2, strateški cilj 3, specifični ciljevi 3.1 i 3.2. - Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 1, specifični ciljevi 3.2 i 3.7, tematska oblast 4, specifični ciljevi 4.1, 4.2 i 4.4. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2, 3, 4, 5 i 7. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4 i 6. - Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritične oblasti 7, 8 i 9. - Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 5, ciljevi 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.a i 5.c, pokazatelji 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.5.2, 5.a.1, 5.a.2 i 5.c.1; SDG 16, ciljevi 16.7 i 16.b, pokazatelji 16.7.1, 16.7.2 i 16.b.1 - Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost 2021 – 2025 (EU GAP III), tematska oblast 4. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10. 								
Specifični cilj:	1.1 Podsticanje učešća žena, mladih i devojaka u svoj njihovoj različitosti, u političkom i javnom donošenju odluka, boreći se protiv rodni stereotipa, diskriminacije i višestruke nepogodnosti.								
Pokazatelj			Osnovna vrednost (2024)	Cilj u poslednjoj godini (2026)	Rezultat				
1.1.a. Broj žena, mladih žena i devojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, informisanih o pravima i značaju ravnopravnog učešća u političkom i javnom donošenju odluka.			Biće utvrđena	Povećanje sa 6%	Više devojaka, mladih žena i žena, u svoj svojoj različitosti, informisano je i svesno o pravima i značaju ravnopravnog učešća u političkom i javnom odlučivanju.				
AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREME NSKI ROK	TROŠKOVI (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJI	PRAĆENJE
	Odgovorna uprava/kancelarija	Pomoćne uprave/institucije		2024	2025	2026			
1.1.1. Informativne aktivnosti u okviru nedelje „8. mart – Međunarodni dan žena”.	Službenica za Rodnu Ravnopravnost (SRR)	Kancelarija Predsednika (KK) Opštinske Uprave (OU)	2024 - 2026	776 € (od čega 426 € opština i 35	776 € (od čega 426 € opština i 3	776 € (od čega 426 € opština i 35	Kancelarija Predsednika (KK) Donatori	- Izvedena su 3 marša (1 svake godine) - 3 sastanka sa zajednicama	Skupština Opštine

		<p>Neformalna grupa žena članica Skupštine(NGŽ)</p> <p>Organizatat Jo-Qeveritare (NVO)</p> <p>Organizatat Ndërkombëtare (ON)</p>		0 € Donatori)	50 € donatori)	0 € Donatori)		<p>(1 svake godine)</p> <p>Uključeno 60 ljudi (20 godišnje) podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti, mestu stanovanja itd.</p>	
<p>1.1.2. Informativne aktivnosti u okviru Kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ sa fokusom na femicid, sajber nasilje itd.</p>	SRR	<p>Uprava za Socijalno Staranje (USS)</p> <p>Uprava za Obrazovanje (OUO)</p> <p>Uprava za Zdravstvo (UZ)</p> <p>Članovi Koordinacionog Mehanizma (MK)</p>	<p>2024</p> <p>-</p> <p>2026</p>	<p>1,000 €</p> <p>(opština)</p>	<p>1,000 €</p> <p>(opština)</p>	<p>1,000 €</p> <p>(opština)</p>	<p>KK</p> <p>Donatori</p>	<p>- 30 organizovanih sesija (10 godišnje)</p> <p>- 600 informisanih (200 godišnje), podeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.</p> <p>- Izvedene 3 pozorišne predstave (1</p>	<p>Skupština Opštine</p>

		NVO ON						godišnje) i diskusija sa preko 30 ljudi na svakoj predstavi	
1.1.3. Sastanci za podizanje svesti za širu javnost (žene i muškarce) o njihovim pravima i zaštiti od rodne i višestruke diskriminacije .	Kancelarija za Ljudska Prava (KLJP)	SRR Kancelarija za Evropske Integracije (KEI) NVO ON	2024 - 2026	500 € (opština)	500 € (opština)	500 € (opština)	KLJP Donatori	- 6 realizovanih sastanaka (2 godišnje) - 60 informisanih (20 godišnje), podeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	Skupština Opštine
1.1.4. Sastanci sa zaposlenima u lokalnim institucijama i razgovor o značaju prepoznavanja i prijave seksualnog uznemiravanja na radnom mestu.	SRR	KEI NVO ON	2024 - 2026	612€ (od čega 300 € opština i 312 € finansijski jaz)	612 € (od čega 300 € opština i 312 € finansijski jaz)	612 € (od čega 300 € opština i 312 € finansijski jaz)	ZDNJ Donatori	6 realizovanih sastanaka (2 godišnje) - Uključeno 72 osobe (24 godišnje) podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	Skupština Opštine
1.1.5. Obuka službenika za informisanje, prevodilaca i drugih	Kancelarija Osoblja	ABGJ	2024	732 €	/	/	ZP	1 realizovano obučavanje	Skupština Opštine

opštinskih službenika o upotrebi rodno osetljivog jezika.	(KO)	SRR NVO ON		od čega 100 € opština i 632 € donatori)			Donatori ¹³	- 10 obučених ljudi podeljenih prema polu, starosti, položaju itd.	
1.1.6. Uključivanje rodno osetljivog jezika u dokumente i publikacije opštine.	Opštinske Uprave	SRR Sekretarijat Skupštine Kancelarija za Informisanje (KI)	2025 - 2026	/	300 € (opština)	300 € (opština)	DK	- Broj poboljšanih dokumenata, godišnje	Skupština Opštine
1.1.7. Sastanci sa ženama i muškarcima povećanje učešća žena u rukovodstvu lokalnog veća.	Kancelarija Skupštine	SRR NVO ON	2026	/	/	1,376 € (od čega 1,280 € opština i 96 € finansijski jaz)	KK Donatori	8 organizovanih sastanaka - 80 informisanih (10 na sastanku), podeljenih po polu, starosti, nacionalnosti, mestu stanovanja itd.	Skupština Opštine
1.1.8. Informativni sastanci o važnosti upisa imovine na ime oba supružnika i na ime žena.	Uprava za Geodeziju, Katastar i	SRR NVO	2024 - 2026	372 € (od	372 € (od	372 € (od	UGKI Donatori	- Održano 6 sastanaka (2 godišnje, 1 sa	Skupština Opštine

¹³UN Women će pružiti podršku za ovu obuku

	Imovinu (UGKI)	ON		čega300 € opština 72 € finansijski jaz)	čega300 € opština 72 € finansijski i jaz)	čega300 € opština 72 € finansijski jaz)		NVO sa 8 učesnika i 1 sa zvaničnicima sa 10 učesnika)	
1.1.9. Subvencija poreza na registraciju imovine na ime žene, za samohrane majke i žrtve rodno zasnovanog nasilja.	KK	Pravna Kancelarija SRR Centar za Socijalni Rad (CSR) Sklonište	2024 - 2026	U zavisnosti od broja žena koje mogu da uknjiže imovinu	U zavisnost i od broja žena koje mogu da uknjiže imovinu	U zavisnosti od broja žena koje mogu da uknjiže imovinu	KK	- Broj žena koje registruju imovinu na svoje ime i koje su subvencionisane od strane opštine	Skupština Opštine

Specifični cilj:

1.2. Povećanje mera i radnji Opštine koje uzimaju u obzir i sprovode rodnu integraciju i rodno odgovorno budžetiranje.

Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024)	Cilj u poslednjoj godini (2026)	Rezultat
1.2.a. Procenat opštinskog budžeta posvećen akcijama za osnaživanje žena i napredak ka rodnoj ravnopravnosti.	Biće utvrđena	Povećano sa 6%	Opština će preduzeti konkretne korake za rodnu integraciju u svim oblastima svog delovanja, što će biti realizovano korišćenjem rodno odgovornog budžetiranja kao glavnog alata.

AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE			TROŠKOVI (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJI	PRAĆENJE
	Odgovorna uprava/kancelarija	Pomoćne uprave/institucije	VREMENSKI ROK	2024	2025	2026			
1.2.1. Podizanje kapaciteta opštinskih službenika za rodnu	SRR	UK	2024 -	756 €	756 €	756 €	ZK	- Sprovedene 3 obuke (1	Skupština Opštine

integraciju, procena rodnog uticaja na javne politike na lokalnom nivou.		ABGJ NVO ON	2026	(od čega 100 € opština i 656 € donatori)	(od čega 100 € opština i 656 € finansijski jaz)	(od čega 100 € opština i 656 € finansijski jaz)	Donatori ¹⁴	godišnje) - 12 službenika uključenih u svaku obuku, podeljenih prema polu, starosti, položaju itd.	
1.2.2. Podizanje kapaciteta opštinskih službenika za primenu rodno odgovornog budžetiranja.	Uprava za Budžet i Finansije (UBF)	ABGJ SRR DK NVO ON	2024 - 2026	756 € (od čega 100 € opština i 656 € donatori)	756 € (od čega 100 € opština i 656 € finansijski jaz)	756 € (od čega 100 € opština i 656 € finansijski jaz)	UBF Donatori ¹⁵	- Sprovedene 3 obuke (1 godišnje) - 12 službenika uključenih u svaku obuku, podeljenih prema polu, starosti, položaju itd.	Skupština Opštine
1.2.3. Rodna analiza i implementacija rodno odgovornog budžetiranja (ROB) od strane opštinskih uprava. ¹⁶	UBF	Opštinske Uprave SRR	2024 - 2026	2,250 € (od čega 1,000 € opština i 1,25 € finansijski	2,250 € (od čega 1,000 € opština i 1,25 € finansijski	2,250 € (od čega 1,000 € opština i 1,25 € finansijski	UBF Donatori	- Broj analiziranih budžetskih programa	Skupština Opštine

¹⁴UN Women će takođe pružiti podršku realizaciji obuka

¹⁵UN Women će takođe pružiti podršku realizaciji obuka

¹⁶Ova aktivnost je takođe predložena na osnovu rodne analize UKOS koju je sprovedla Opština Južna Mitrovica i uz podršku UN Women, u okviru Regionalnog programa: „Transformativno finansiranje za rodnu ravnopravnost ka transparentnijoj, inkluzivnoj i odgovornijoj upravi u Zapadni Balkan“. finansira SIDA i sprovodi se na Kosovu od 2020.

				jaz)	jaz)	jaz)			
1.2.4. Sastanci za promovisanje učešća žena/mladih ljudi, u svoj njihovoj različitosti, na svim javnim raspravama, a posebno na budžetskim javnim raspravama.	UBF	Opštinske Uprave SRR NVO	2024 - 2026	584 € (od čega 525 € opština i 59€ finansijski jaz)	584 € (od čega 525 € opština i 59 €finansijski jaz)	584 € (od čega 525 € opština i 59 € finansijski jaz)	UBF Donatori	- 9 realizovanih sastanaka (3godišnje) - Uključeno 90 ljudi (30 godišnje), podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti, itd.	Skupština Opštine
1.2.5. Prikupljanje osnovnih podataka za sve pokazatelje na nivou Specifičnog cilja, definisanog za merenje napretka ovog Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost (LAPRR).	Opštinske Uprave	SRR	2024	350 € (opština)	/	/	Opštinske Uprave	Spisak pokazatelja sa osnovnim vrednostima je popunjen	Skupština Opštine
1.2.6. Dodavanje na zvaničnu web stranicu opštine, stranice sa informacijama posvećenim pitanjima rodne ravnopravnosti i njeno redovno ažuriranje.	Kancelarija za Informacije i Tehnologije (KIT)	Opštinske Uprave SRR	2024 - 2026	1,825 € (opština)	1,825 € (opština)	1,825 € (opština)	Kancelarija IT	- Dodan link i informacije koje se redovno objavljuju	Skupština Opštine
1.2.7. Koordinacioni sastanak sa NVO i međunarodnim organizacijama za implementaciju LAPRR-a.	SRR	GGA Opštinske Uprave NVO	2024 - 2026	182 € (opština)	182 € (opština)	182 € (opština)	KK	- Održana 3 sastanka (1 godišnje) -15 učesnika na svakom sastanku	Skupština Opštine

		ON							
1.2.8. Objavljanje na sajtu opštine glavnih nalaza praćenja sprovođenja ovog Lokalnog Akcionog Plana za Rodnu Ravnopravnost.	Kancelarija za Informisanje	Opštinske Uprave SRR	2024 - 2026	2,525 € (opština)	2,525 € (opština)	2,525 € (opština)	Kancelarija za Informisanje	- Broj objavljenih izveštaja	Skupština Opštine

STRATEŠKI CILJ:	2. PROMOVISANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI I OSNAŽIVANJE ŽENA, MLADIH I DEVOJAKA U SVOJ NJIHOVOJ RAZNOLIKOSTI								
Očekivani rezultati:	2.a. Značajno poboljšano učešće žena i mladih u apliciranju i dobijanju opštinskih subvencija koje se odnose na poljoprivredu i ruralni razvoj. 2.b. Broj mladih žena i žena u zapošljavanju i preduzetništvu, povećan je kao rezultat podrške i podsticajnih akcija opštine.								
Glavna dokumenta na koje se pozivamo:	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 1, 2, 4, 5, 6, 12, 15, 16, 17 i 18. - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 1, Specifični ciljevi 1.1 i 1.2. - Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 3, Specifični ciljevi 2, 3, 4, 5 i 6. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2, 3, 4, 5, 11, 13 i 14. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4 i 6. - Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritične oblasti 1 i 6 - Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 5, ciljevi 5.1, 5.4 dhe 5.a, pokazatelji, 5.1.1, 5.4.1 i 5.a.1, SDG 8, ciljevi 8.5 i 8.6, pokazatelji 8.5.2 i 8.6.1. - Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost 2021 – 2025 (EU GAP III), tematska oblast 3. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 10, 11, 15, 18, 27, 31, 34 i 35. 								
Specifični cilj:	2.1. Povećanje pristupa mladih žena i žena, u svoj njihovoj raznolikosti, uslugama, resursima i finansijskim proizvodima, sa ciljem njihovog ekonomskog osnaživanja.								

Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024)	Cilj u poslednjoj godini(2027)	Rezultat
2.1.a. Procenat mladih žena i žena, u svoj njihovoj različitosti, koji se izdržavaju subvencijama.	Biće utvrđena	Povećanje sa 6%	Žene i mladi ljudi u svoj svojoj različitosti biće ohrabreni i podržani da iskoriste sve raspoložive resurse i alate za svoje osnaživanje i razvoj ekološke ekonomije ovog područja. Procenat subvencionisanih žena i mladih žena u odnosu na procenat muškaraca i mladih će se kontinuirano povećavati u cilju

ispunjavanja obaveze jednakog tretmana, u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova.

AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠKOVI (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJI	PRAĆENJE
	Odgovorna uprava/kancelarija	Pomoćne uprave/kancelarije		2024	2025	2026			
2.1.1. Finansijska podrška poljoprivrednicima poljoprivrednom mehanizacijom (motokultivatori) ¹⁷	UPRR	ON	2024 - 2026	57,000 € (od čega 22,800 € opština i 34,200 € donatori)	57,000 € (od čega 22,800 € opština i 34,200 € donatori)	57,000 € (od čega 22,800 € opština i 34,200 € donatori)	UPRR Donatori ¹⁸	- Broj poljoprivrednika podržanih svake godine	Skupština Opštine
2.1.2. Podrška sa platenicima ¹⁹ Tunelskog tipa, 1 – 5 ARI za poljoprivrednike.	UPRR	ON	2024 - 2026	170,000 € (od čega 68,000 € opština i 102,000 € donatori) ²⁰	170,000 € (od čega 68,000 € opština i 102,000 € donatori) ²¹	170,000 € (od čega 68,000 € opština i 102,000 € donatori) ²²	UPRR Donatori	- Broj poljoprivrednika podržanih svake godine	Skupština Opštine
2.1.3. Distribucija savremene pčelarske opreme za žene pčelare i muškarce pčelare	UPRR	ON	2024 - 2026	20,000 € (opština)	40,000 € (opština)	60,000€ (opština)	UPRR Donatori	Broj podržanih pčelara godišnje.	Skupština Opštine
2.1.4. Osnivanje voćnjaka sa sadnicama i sistem za navodnjavanje.	UPRR	ON	2024 - 2026	10,000 € (opština)	10,000 € (opština)	10,000 € (opština)	UPRR Donatori	- Broj poljoprivrednika podržanih svake godine	Skupština Opštine

¹⁷127 dobitnika/dobitnica

¹⁸FAO, UN Women, IRK, IADK

¹⁹Samo tokom godine 2024 su 120 dobitnika/dobitnica

²⁰ IRK

²¹ IRK

²² IRK

2.1.5. Subvencija punktova za preradu voća, povrća, mleka i tradicionalne hrane.	UPRR	ON	2025 - 2026	/	15,000 € (opština)	15,000 € (opština)	UPRR Donatori	- Broj poljoprivrednika podržanih svake godine	Skupština Opštine
2.1.6. Podizanje kapaciteta malih poljoprivrednika kroz obuku o različitim poljoprivrednim pitanjima.	UPRR	NVO ON	2024 - 2026	Izračunavaće se na osnovu potrebai vrste obučavanja	Izračunavaće se na osnovu potrebai vrste obučavanja	Izračunavaće se na osnovu potrebai vrste obučavanja	UPRR Donatori	- Broj sprovedenih obuka - Broj obučanih žena (po godini), podeljen po godinama, mestu stanovanja, delatnosti itd.	Skupština Opštine
2.1.7. Promocija lokalnih proizvoda, posebno onih koje pripremaju žene, kroz lokalne aktivnosti.	UPRR	Donatori	2024 - 2025	25,000 € (opština)	25,000 € (opština)	/	UPRR	- Održano 8 sajмова (4 godišnje) - Broj učesnica čiji su proizvodi promovisani	Skupština Opštine
2.1.8. Podrška početnicima sa fokusom na mlade ljude i žene	UERTE I		2024 - 2026	Izračunavaće se na osnovu potreba	Izračunavaće se na osnovu potreba	Izračunavaće se na osnovu potreba	UERTEI	- Broj ljudi podržanih u start-up-ovima podeljen prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti, vrsti preduzeća itd.	Skupština Opštine
2.1.9. Podrška preduzećima i subvencijama žena migrantkinja	UERTE I		2024 - 2026	Izračunavaće se na osnovu potreba	Izračunavaće se na osnovu potreba	Izračunavaće se na osnovu potreba	UERTEI	- Broj podržanih ženskih preduzeća godišnje	Skupština Opštine

Specifični cilj: 2.2. Povećanje svesti i poboljšanje pristupa uslugama nege, za žene i muškarce, mlade i stare, devojčice i dečake, u svoj njihovoj raznolikosti.

Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024)	Cilj u poslednjoj godini (2026)	Rezultat
2.2.a. Broj stanovnika koji imaju koristi od usluga nege i	Biće	Povećanje sa 2%	Usluge nege i mere koje opština preduzima prema grupama u

subvencija u ovoj oblasti.			utvrđena	potrebi i socijalnim slučajevima nastaviće da se poboljšavaju.					
AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VR EM ENS KI RO K	TROŠKOVI (€)			IZVOR FINANSIRA NJA	POKAZATEL JI	PRAĆE NJE
	Odgovo rna uprava/ kancela rija	Pomoćne uprve/kan celarije		2024	2025	2026			
2.2.1. Podrška prehranbenim i higijenskim paketima za samohrane majke i starije/stare osobe sa minimalnom penzijom	Uprava za Socijalno Staranje (USS)	NVO ON	2024 - 2026	15,000 € ²³	15,000 € ²⁴	15,000 € ²⁵	USS Donatori	- Broj izdržanih lica tokom godine	Skupština Opštine
2.2.2. Osnivanje centra za brigu o starima	USS	Ministarstvo Finansija, Rada i Transfera (MFRT) ON	2024 - 2026	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške MFRT	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške MFRT	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške MFRT	MFRT Opština (pèr ndarjenje parcelës)	- Služba je u funkciji	Skupština Opštine
2.2.3. Osnivanje centra za brigu o deci	USS	MFRT ON	2024 - 2026	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške MFRT	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške MFRT	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške MFRT	MFRT Opština (za podelu parcela)	- Služba je u funkciji	Skupština Opštine
2.2.4. Funkcionalizacija prihvatilišta za žrtve nasilja u porodici.	USS	Ministarstvo Pravde MFRT	2024 - 2026	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške ministarstva	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške	Obračunavaće se u zavisnosti od podrške ministarstva	USS UZ	- Zaposleno 10 ljudi - Funkcionalno	Skupština Opštine

²³Godišnji iznos za podršku prehranbenim i higijenskim paketima, paket od oko 50 €

²⁴Godišnji iznos za podršku prehranbenim i higijenskim paketima, paket od oko 50 €

²⁵Godišnji iznos za podršku prehranbenim i higijenskim paketima, paket od oko 50 €

		Koordinacioni mehanizam NVO			ministarstva		DKA Donatori	sklonište	
2.2.5. Plaćanje stanarine za porodice, socijalni slučajevi sa fokusom na samohrane majke, žrtve nasilja u porodici itd.	USS	/	2024 - 2026	20,000 € ²⁶	20,000 € ²⁷	20,000 € ²⁸	USS	- Broj slučajeva podržanih plaćanjem kirije	Skupština Opštine
2.2.6. Pružanje jednokratne (godišnje) pomoći porodicama sa socijalnom pomoći	USS	/	2024 - 2025	Obračunavaće se u zavisnosti od broja porodica svake godine (100 evra po porodici)	Obračunavaće se u zavisnosti od broja porodica svake godine (100 evra po porodici)	Obračunavaće se u zavisnosti od broja porodica svake godine (100 evra po porodici)	USS	- Broj porodica korisnika godišnje (1950 porodica registrovanih do maja 2024)	Skupština Opštine

STRATEŠKI CILJ:	3. SMANJENJE RODNIH NEJEDNAKOSTI U KVALITETNOM OBRAZOVANJU I DOŽIVOTNOM UČENJU, ZA MLADE ŽENE, MLADIĆE, DEVOJČICE I DEČAKE, U SVOJ NJIHOVOJ RAZNOLIKOSTI.
Očekivani rezultati:	3.a. Pristup žena, mladih žena i devojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, kvalitetnom obrazovanju i doživotnom učenju, značajno je poboljšan. 3.b. Više devojaka, mladih žena i žena opštine, koje se bave sportskim i kulturnim aktivnostima.
Glavna dokumenta na koje se pozivamo:	- Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 2, 4, 5, 6, 12, 20 i 18. - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj2, specifični ciljevi2.1 i 2.2. - Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 3, Specifični ciljevi 2, 3, 4, 5 i 6. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2, 3, 4, 5 i 10. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4 i 6.

²⁶Godišnji iznos za pokrivanje plaćanja kirije. Broj korisnica biće određen na kraju svake godine u zavisnosti od pružene podrške

²⁷Godišnji iznos za pokrivanje plaćanja kirije. Broj korisnica biće određen na kraju svake godine u zavisnosti od pružene podrške

²⁸Godišnji iznos za pokrivanje plaćanja kirije. Broj korisnica biće određen na kraju svake godine u zavisnosti od pružene podrške

- Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritična oblast 2
- Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 5, ciljevi 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7 i 4.5, pokazatelji 4.2.1, 4.3.1, 4.4.1, 4.7.1 i 4.a.1; SDG 5, cilj 5.1 i 5.c, pokazatelji 5.1.1 i 5.c.1.
- Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost 2021 – 2025 (EU GAP III), tematska oblast 3.
- Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi 10, 13, 16, 20, 24, 31, 34 i 35.

Specifični cilj: *3.1. Pružanje jednakih mogućnosti za kvalitetno obrazovanje i doživotno učenje, za devojčice, mlade žene i dečake, mladiće Opštine, u svoj njihovoj raznolikosti.*

Pokazatelj	Osnovna vrednost(2023/2024)	Cilj u poslednjoj godini(2027)	Rezultat
3.1.a. Broj devojaka, mladih žena i žena, u svoj svojoj raznolikosti, uključenih u kvalitetne obrazovne usluge.	Biće utvrđena	Povećanje sa 6%	Više devojaka, mladih iz svih grupa, uključeno u kvalitetne obrazovne usluge i informisano o rodnoj ravnopravnosti.

AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠKOVI (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJI	PRAĆENJE
	Odgovorna uprava/kancelarija	Pomoćne uprave/institucije		2024	2025	2026			
3.1.1. Informativne sesije za nastavnike o karijernoj orijentaciji i razbijanju rodni stereotipa u tom pogledu.	Uprava za Obrazovanje (UO)	NVO ON	2024 - 2026	2,3562 € (opština)	2,3562 € (opština)	2,3562 € (opština)	UO Donatori	- Održano 9 sesija (3 godišnje) - 270 informisanih (90 godišnje), podeljenih po polu, starosti, obrazovnim ustanovama itd.	Skupština Opštine
3.1.2. Opremanje nastavnika neophodnim materijalima za organizovanje karijernih orijentacija	UO	MONTI NVO ON	2024 - 2026	3,500 € (MONTI donatori)	3,500 € (MONTI donatori)	3,500 € (MONTI donatori)	UO Donatori	- 1500 kompleta prosleđenog materijala (500 godišnje)	Skupština Opštine
3.1.3. Informativni sastanci sa učenicima u školama koji će ih orijentisati na stručno obrazovanje i zanimanja koja ruše rodne stereotipe.	UO	Škole NVO	2024 - 2026	13,140 € (od čega 11,250 €)	13,140 € (od čega 11,250 €)	13,140 € (od čega 11,250 €)	UO Donatori	- Razvijeno je 270 sesija (90 sesijagodišnje)	Skupština Opštine

		ON		opštinai 1,890 € finansijski jaz)	opštinai 1,890 € finansijski jaz)	opštinai 1,890 € finansijski jaz)		- 5.400 informisanih (1.800 godišnje), podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	
3.1.4. Dodela stipendija za učenike srednjih tehničkih škola primenom afirmativnih mera za studentkinje.	UO	Škole	2024 - 2026	12,500 € (opština)	12,500 € (opština)	12,500 € (opština)	UO	- 25 stipendija godišnje za stručnu školu (€250 godišnje za učenika/cu)	Skupštin a Opštine
3.1.5. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama, kao i sa roditeljima, majkama i očevima, o ranim brakovima i rodnim normama i štetnim društvenim praksama.	UO	Škole ZDNJ SRR	2025 - 2026	/	1,855 € (od čega 1,750 € opština i 105 € finansijski jaz)	1,855 € (od čega 1,750 € opština i 105 € finansijski jaz)	UO Donatori	- 10 održanih sesija (5 godišnje) - 200 informisanih ljudi (100 godišnje) podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd..	Skupštin a Opštine
3.1.6. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama, o sajber nasilju i njegovim rodnim aspektima.	DA	MONTI Škole Policija NVO ON	2025 - 2026	/	281 € (od čega 250 € opštinai 31 € finansijski jaz)	281 € (od čega 250 € opštinai 31 € finansijski jaz)	UO Donatori	Održane 2 sesije (1 godišnje) - 60 informisanih (30 godišnje), podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	Skupštin a Opštine
3.1.7. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama o trgovini ženama, mladim ženama i devojka.	DA	MONTI Škole Policija NVO	2024 - 2026	2,248 € (od čega 2,000 € opštinai 248 €finansijski jaz)	2,248 € (od čega 2,000 € opština i 248 € finansijski jaz)	2,248 € (od čega 2,000 € opština i 248 € finansijski jaz)	UO Donatori	- Održane 24 sesije (8 godišnje) - 720 informisanih (240 godišnje), podeljeno po polu, starosti, nacionalnosti	Skupštin a Opštine

		ON			jaz)	jaz)		itd.	
3.1.8. Informativne aktivnosti sa učenicima u školama, o maltretiranju i nasilju u školskim prostorijama	UO	MONTI Škole Policija NVO ON	2025 - 2026	/	281 € (od čega 250 € opština i 31 € finansijski jaz)	281 € (od čega 250 € opština i 31 € finansijski jaz)	UO Donatori	- Održane 2 sesije (1 sesija godišnje) 60 informisanih (30 godišnje), podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	Skupština Opštine
3.1.9. Analiza infrastrukturnih uslova za sanitarne čvorove školskih objekata i pristup njima osoba sa invaliditetom.	UO	Opštinske uprave	2025	/	5,250 € (od čega 1,575 € opština i 3,675 € finansijski jaz)	/	UO Donatori	Studija završena	Skupština Opštine
3.1.10. Prilagođavanje uslova školskih objekata principima pristupačnosti i rodne ravnopravnosti, na osnovu nalaza iz studije	UO	MONTI	2026	/	/	Izračunaće se na osnovu nalaza iz analize	DA Donatori	- Broj obrazovnih objekata sa prilagođenim uslovima	Skupština Opštine
3.1.11. Analiza odgovornosti stručnih škola i kurseva obuke koje nude posebno za devojčice.	UO	Stručne škole SRR	2025	/	4,600 € (od čega 1,380 € opština i 3,220 € finansijski jaz)	/	DA Donatori	Studija završena	Skupština Opštine

3.1.12. Profesionalni razvoj nastavnica sa ciljem njihovog što većeg uključivanja na rukovodeće pozicije u školama.	UO	MONTI	2025 - 2026	7,500 €	7,500 €	7,500 €	UO Donatori	1 obuka sa 25 nastavnika sa 7 modula (trajanje 2 mesečno), svake godine	Skupština Opštine
3.1.13. Organizacija neformalnog obrazovanja za 1-9 razred, sa posebnim akcentom na devojčice i žene.	UO	MONTI	2026	/	/	To će biti određeno u zavisnosti od zahteva	DA	- Broj devojaka i žena koje završavaju neformalno obrazovanje	Skupština Opštine
3.1.14. Organizacija festivala veština devojaka u informaciono-komunikacionim tehnologijama	UO	Škole	2024 - 2026	5,000 € (opština)	5,000 € (finansijski jaz)	5,000 € (finansijski jaz)	DA	- Oko 100 devojaka koje se godinu dana obučavaju za ITK	Skupština Opštine

Specifični cilj: 3.2. Promocija uspešnih uzora žena, mladih žena i devojaka, u svoj njihovoj raznolikosti, koji ulažu i aktivno učestvuju u umetnosti, kulturi i sportu.

Pokazatelj	Osnovna vrednost (2023)	Cilj u poslednjoj godini (2026)	Rezultat
3.2.a. Broj sportskih klubova i kulturnih i omladinskih organizacija koje vode žene, mladi i koji se izdržavaju subvencijama na godišnjem nivou.	70,000 €	Povećano sa 10%	Više žena, mladih i devojaka u umetnosti, kulturi i sportu, kao i više sportskih klubova za njih, ili tamo gde im je mesto, uz subvencije opštine.

AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREMENSKI ROK	TROŠKOVI (€)			IZVOR FINANSIRANJA	POKAZATELJI	PRAĆENJE
	Odgovorna uprava/kancelarija	Pomoćne uprave/institucije		2024	2025	2026			
3.2.1 Izgradnja sportskih terena na Akumulacionom jezeru	UKOS	/	2024	50,000 € (opština)	/	/	UKOS	- 1 fudbalsko igralište, tenis itd.	Skupština Opštine
3.2.2. Kontinuirana podrška sportskim klubovima putem javnog poziva, sa posebnim fokusom na ženske, omladinske i ženske sportske	UKOS	/	2024 - 2026	250,000 € (opština)	270,000 € (opština)	300,000 € (opština)	UKOS	- Broj podržanih sportskih klubova mladih	Skupština Opštine

klubove.								žena i devojaka	
3.2.3. Izgradnja Džudo centra (za žene i muškarce/džudiste)	UKOS	Džudo Federacija MKOS	2024	Biće izračunato ²⁹	/	/	UKOS	- Centar izgrađen	Skupština Opštine
3.2.4. Ulaganjem u sportske prostore kako bi se obezbedili najbolji mogući uslovi za razvoj sporta, poštujući principe pristupačnosti i rodne ravnopravnosti.	UKOS	/	2025 - 2026	/	25,000 € (opština)	25,000 € (opština)	UKOS	- Sportsko-rekreativni prostori ispunjavaju principe rodne ravnopravnosti i pristupačnosti	Skupština Opštine
3.2.5 Snabdevanje biblioteke naslovima knjiga autorki i temama o rodnoj ravnopravnosti.	UKOS		2025	/	5,000 € (opština)		UKOS	- Povećao se broj naslova knjiga autora žena	Skupština Opštine
3.2.6. Funkcionalizacija nove biblioteke	UKOS	/	2025	/	Biće izračunato	/	UKOS	- Nova funkcionalna biblioteka	Skupština Opštine
3.2.7. Objavljivanje brošure sa podacima i pričama žena sa priložima u Mitrovici.	UKOS	UO SRR KK Mediji NVO ON	2025	/	4,500 € (od čega 1,200 € opština i 3,300 € finansij ski jaz)	/	UKOS	- Objavljena brošura	Skupština Opštine
3.2.8. Informativni sastanci sa mladim ženama i muškarcima, o ulozi žena tokom godina u Opštini Južna Mitrovica (na osnovu pripremljene	UKOS	/	2026	/	/	Biće izračunato	UKOS	- Broj održanih sastanaka	Skupština Opštine

²⁹Opština će dati na raspolaganje zemljište na kome će se graditi centar.

brošure)									
3.2.9. Promovisanje sportske discipline u školama među devojčicama, mladim ženama i otkrivanje novih talenata.	UKOS	DA Škole	2024 - 2026	7,000 € (opština)	7,000 € (opština)	7,000 € (opština)	UKOS	- Broj otkrivenih novih talenata	Skupština Opštine
3.2.10. Organizacija sportskih takmičenja među devojčicama, devojka i ćenama.	UKOS	Donatori	2025 - 2026	/	5,000 € (opština)	5,000 € (opština)	UKOS	Broj održanih takmičenja	Skupština Opštine
STRATEŠKI CILJ:	4.PROMOCIJA ZDRAVLJA I SEKSUALNIH I REPRODUKTIVNIH PRAVA.								
Očekivani rezultati:	4.a. Edukacija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među profesionalcima iu zajednici, dobija poseban značaj. 4.b. Donošenje odluka o seksualnom i reproduktivnom zdravlju među devojka, dećacima, mladim ženama, mladićima, ženama i muškarcima, značajno poboljšano.								
Glavna dokumenta na koje se pozivamo:	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon br. 05/L -020 o ravnopravnosti polova, članovi 2,4, 5, 6, 11 i 12. - Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020 - 2024, strateški cilj 2, Specifični cilj 2.3. - Plan sprovođenja na nivou zemlje za Kosovo Akcionog plana EU za rodnu ravnopravnost III (EU GAP III) 2021-2025, tematska oblast 2, specifični ciljevi 2.1 i 2.2. - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - članovi 2, 3, 4, 5 i 12. - Konvencija EK o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) – članovi 4 i 6. - Pekinška deklaracija i platforma za akciju (BDPfA), kritične oblasti 3 - Agenda 2030, Ciljevi održivog razvoja (SDG) 2030, SDG 5, ciljevi3.7 i 3.8, pokazatelji 3.7.1 i 3.8.1; SDG 5, cilj 5.6, pokazatelj 5.6.1 - Akcioni plan EU za rodnu ravnopravnost 2021 – 2025 (EU GAP III), tematske oblasti2 i 3. - Evropska povelja o ravnopravnosti žena i muškaraca u lokalnom životu, članovi6, 10, 14, 34 i 37. 								
Specifični cilj:	4.1. Povećanje pristupa žena, mladih žena i devojaka u svoj njihovoj raznolikosti kvalitetnim zdravstvenim uslugama i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja.								
Pokazatelj	Osnovna vrednost (2024)	Cilj u poslednjoj godini (2026)	Rezultat						
4.1.a.Broj žena, mladih, devojaka, u svoj svojoj raznolikosti, sa povećanim pristupom seksualnoj i reproduktivnoj zdravstvenoj	Biće utvrđena	Povećanje sa 6%	Više informacija o pravima i zdravlju, kao i seksualnom i reproduktivnom zdravlju, posebno za žene, mlade i devojke, u						

zaštiti i uslugama.			svoj njihovoj raznolikosti.						
AKTIVNOSTI	SPROVOĐENJE		VREM ENSKI ROK	TROŠKOVI (€)			IZVOR FINANSI RANJA	POKAZATELJI	PRAĆEN JE
	Odgovorn a uprava/k ancelarija	Pomoćne uprve/inst itucije		2024	2025	2026			
4.1.1. Informativni sastanci sa ženama, mladim ženama, devojkama i muškarcima, mladima, dečacima, o njihovim pravima i brizi o seksualnom i reproduktivnom zdravlju.	Uprava za Zdravstvo (UZ)	GCPM Škole NVO ON	2024 - 2026	2,250 € (od čega 2,080 € opština i 170 € finansijski jaz)	2,250 € (od čega 2,080 € opština i 170 € finansijski jaz)	2,250 € (od čega 2,080 € opština i 170 € finansijski jaz)	UZ Donatori	- Održano 30 sastanaka (10 sastanaka godišnje) - 450 informisanih (150 godišnje), podeljeno po polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	Skupština Opštine
4.1.2. Distribucija kontraceptiva za mlade žene i muškarce, žene i muškarce, besplatna, u GCPM i drugim medicinskim centrima	UZ	MZ GCPM NVO ON	2024 - 2026	1,250 € (opština)	1,250 € (opština)	1,250 € (opština)	UZ Donatori	- Godišnje se distribuiraju 7.500 besplatnih kontraceptiva	Skupština Opštine
4.1.3. Informativni sastanci u okviru kampanje "Tetori rozë".	UZ	GGA GCPM NVO ON	2024 - 2026	2,450 € (od čega 1,820 € opština i 630 € finansijski jaz)	2,450 € (od čega 1,820 € opština i 630 € finansijski jaz)	2,450 € (od čega 1,820 € opština i 630 € finansijski jaz)	UZ Donatori	- 30 sastanaka (10 godišnje) - 600 informisanih žena (200 godišnje).	Skupština Opštine

					jaz)	jaz)		- Informativne trake i flajeri - Kampanje podizanja svesti na trgu - Godišnji marš	
4.1.4. Besplatna usluga mamografije za žene, mlade i devojke Mitrovice i regiona.	UZ	GCPM	2024 - 2026	2,000 € (opština)	2,000 € (opština)	2,000 € (opština)	UZ Donatori	- 500 žena i mladih žena koje dobiju besplatnu uslugu godišnje	Skupština Opštine
4.1.5. Informativne sesije za zdravstveno osoblje o važnosti pružanja rodno odgovornih zdravstvenih usluga.	UZ	GCPM NVO ON	2024 - 2026	1,608 € (od kojih 600 € opština i 1,008 € finansijski jaz)	1,608 € (od kojih 600 € opština i 1,008 € finansijski jaz)	1,608 € (od kojih 600 € opština i 1,008 € finansijski jaz)	UZ	- 12 sesija (4 godišnje) 300 informisanih osoba (100 godišnje), podeljeno prema polu, starosti, etničkoj pripadnosti itd.	Skupština Opštine
4.1.6. Nastavak zdravstvene zaštite trudnica i dece do 3 godine kroz porodične posete, kao i podizanje svesti očeva o brizi o deci do ovog uzrasta.	UZ	MZ GCPM CPM APM	2024 - 2026	179,100 € ³⁰	185,745 € ³¹	195,032 € ³²	UZ MZ Donatori	- Broj poseta svake godine, raščlanjen prema polu, starosti i drugim karakteristikama dece	Skupština Opštine

³⁰Specifični grant zdravstva

³¹Specifični grant zdravstva

³²Specifični grant zdravstva

		UNICEF							
4.1.7. Informativne sesije o raku grlića materice, posebno sa ženama i mladim ženama u ruralnim područjima.	UZ	GCPM NVO ON	2024 - 2026	975 € (od čega 840 € opština 135 € finansijski jaz)	975 € (od čega 840 € opština 135 € finansijski jaz)	975 € (od čega 840 € opština 135 € finansijski jaz)	UZ Donatori	- 15 sesija (5 sesija godišnje) - 225 informisanih žena (75 žena godišnje), podeljeno po godinama, etničkoj pripadnosti itd.	Skupština Opštine
4.1.8. Subvencija opštine za besplatni PAP test za žene/mlade žene	UZ	Regionalna bolnica GCPM NVO ON	2024 - 2026	1,920 € (opština)	1,920 € (opština)	1,920 € (opština)	UZ MZ Donatori	- 480 pregleda godišnje	Skupština Opštine
4.1.9. Subvencije za pokrivanje medicinskih troškova za socijalne slučajeve sa terminalnim bolestima, gde se prioritet daje deci i ženama.	UZ	/	2024 - 2026	100,000 € (opština)	150,000 € (opština)	200,000 € (opština)	UZ	- Približno 900 korisnika za 2024. godinu	Skupština Opštine
4.1.10. Pružanje palijativnog kućnog zbrinjavanja građana.	UZ	Ekonomski operater	2024 - 2026	63,960 € (opština)	63,960 € (opština)	63,960 € (opština)	UZ	Oko 6.000 građana koji dobijaju uslugu	Skupština Opštine